

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittäminen -

Ennakkovaikutusten arviointi ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämiseksi

Valmistelija: Tiina Simons, Markus Torvinen, Hannamari Halinen, Terttu Turnbull-Smith

Ennakkovaikutusten arviointi

Osana ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämistä on tehty ennakkovaikutusten arviointia. Hyväksytyssä kunnan palveluverkkosuunnitelmassa (Kunnan valtuusto 9.12.2019) on kirjattu, että ruotsinkielisen opetuksen osalta arviointi toteutetaan. Ennakkovaikutusten arvioinnin tarkoituksena on arvioida yhdessä; lapset, huoltajat, henkilökunta, kuntalaiset ja muut toimijat, mitä erilaisia vaikutuksia mahdollisilla muutoksilla ja tehtävillä päätöksillä olisi

Näkökulmina tässä toteutetussa ennakkovaikutusten arvioinnissa on suorat henkilövaikutukset eli vaikutukset lapsiin, perheisiin ja henkilöstöön sekä talousvaikutukset. Tärkeä osa ennakkovaikutusten arviointia on lapsivaikutusten arviointi. Lapsivaikutusten arvioinnilla varmistetaan lasten kuulemista ja lasten oikeuksien toteutumista päätöksenteossa.

Ennakkovaikutusten arviointia varten voidaan mm. järjestää tilaisuuksia, johon kutsutaan mukaan kuntalaisia, joita asia koskee, toteuttaa erilaisia kyselyitä sekä kerätä viranhaltijoiden tuottamaa tietoa päätöksenteon tueksi.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämiseksi ennakkovaikutusten arviointia toteutettiin yhteistyössä seuraavasti:

1. Huoltajille järjestettiin vanhempainilta 12.12.2019, jossa oli neljän eri kehittämisvaihtoehdon esittely sekä osallistavaa yhteistä työskentelyä
2. Kysely Klemetskogin ja Kievarin ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen huoltajille tammikuussa 2020 vanhempainillassa esitetyistä vaihtoehdoista.
3. Työskentely Klemetskogin esi- ja perusopetuksen oppilaille tammikuussa 2020 piirtäen ja kirjoittaen teemasta: Tulevaisuuden koulu.
4. Henkilöstökysely Klemetskogin opetushenkilöstölle vaihtoehdoista helmikuu 2020.
5. Pidettiin infokeskustelu kasvatus- ja sivistyslautakunnassa 28.1.2020
6. Tuotettiin viranomaistietoa talousvaikutusten arviointia varten

Ruotsinkielisen opetuksen kehittämisen vaihtoehdot

Vaihtoehto 1: Kehittäminen nykyisellä palveluverkolla

Kievarin kielirikasteinen varhaiskasvatus laajenee elokuussa 2020. Tavoitteena on kasvattaa ruotsinkielistä varhaiskasvatusta kielirikasteisena toimintana.

Klemetskogin kouluun on mahdollista ottaa enemmän oppilaita. Koulun oppilasmäärää voidaan kasvattaa nykyisestä ja kehittää pedagogiikkaa samoin kuin muissakin Tuusulan kouluissa. Tilojen riittävyyden ja opetuksen järjestämisen näkökulmasta toimivin vaihtoehto olisi 3 -ryhmäinen koulu, jolloin oppilasmäärä voisi olla n. 60-70 perusopetuksen oppilasta. Koulussa on osaava henkilöstö ja vahva yhteisöllisyys, mutta henkilöstön vaihtuvuus on kohtalaista. Haasteena ovat pienet lapsi- ja oppilasmäärät sekä varhaiskasvatuksen ja esi-/perusopetuksen sijainti eri toimipaikoissa. Tämä vaikuttaa mm. esiopetusta täydentävän varhaiskasvatuksen järjestämiseen. Koulun sijainti vaikuttaa saavutettavuuteen ja houkuttelevuuteen eikä mahdollista yhteistyötä naapurikuntien kanssa oppilasmäärän lisäämiseksi.

Vaihtoehto 2: Ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus siirtyy Kirkonkylän kampukselle 2023

Opetus ja varhaiskasvatus voidaan sijoittaa samaan yksikköön ja saadaan lapselle selkeä jatkumo. Laskevat oppilasmäärät mahdollistavat sen, että hankesuunnitelmassa hyväksytyyn Kirkonkylän kampukseen mahtuvat ruotsinkielisen opetuksen oppilaat ja ruotsinkielinen varhaiskasvatus. Kirkonkylän kampukselle on hyvät kulkuyhteydet eri puolilta Tuusulaa, niin oppilaille kuin henkilöstöllekin. Yksikkö on lähellä isoja asuinalueita mm. Rykmentinpuistoa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa mahdollistuu ja yhteistyön kautta koulu voi kasvaa ns. 1-sarjaiseksi, yli sadan oppilaan yksiköksi. Tiivis ja joustava varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työyhteistyö ja toiminnot tukevat toisiaan ja ovat etuna myös rekrytoinnissa.

Vaihtoehto 3: Ruotsinkielinen perusopetus siirtyy Rykmentinpuiston yhtenäiskouluun 2024 ja varhaiskasvatus järjestetään Martta Wendelinin päiväkodissa.

Kouluun on hyvät kulkuyhteydet eri puolilta Tuusulaa. Rykmentinpuiston koulu kasvaa entistä suuremmaksi, jos ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus siirretään sinne. Lähellä isoja asuinalueita mm. Rykmentinpuistoa. Jatkumo varhaiskasvatuksesta opetukseen ei toteudu tässä vaihtoehdossa. Yhteistyö naapurikuntien kanssa mahdollistuisi koulun Rykmentinpuiston sijainnilla ja yhteistyön kautta koulu voi kasvaa ns. 1-sarjaiseksi, yli sadan oppilaan yksiköksi.

Vaihtoehto 4: Ruotsinkielinen perusopetus siirtyy Lahelan yhtenäiskouluun vuonna 2026 ja varhaiskasvatus järjestetään Martta Wendelinin päiväkodissa

Nykyistä keskeisempi sijainti, mutta yhteistyö naapurikuntien kanssa ei toteudu. Perusopetus säilyy samalla alueella.

Saavutettavuus koko Tuusulasta vaikeampaa kuin Kirkonkylän ja Rykmentinpuiston vaihtoehdoissa. Koulun kehittäminen siirtyy pidemmälle tulevaisuuteen, koska valmistuminen vasta 2026.

Henkilövaikutuksien arviointi

1. Huoltajat

Vanhempainilta 12.12.2020

Vanhempainillassa huoltajat kirjasivat näkökulmiaan eri vaihtoehtojen osalta.

Vaihtoehto 1: Nykyinen palveluverkko

Koko ja yhteisö

- Lapsen kokoinen koulu
- Pienessä koulussa on huomattavasti vähemmän sosiaalisia ongelmia
- Pieni kyläkoulu voi myös toimia monelle houkuttimena verrattuna isoihin yhtenäiskouluihin – Me muutimme Tuusulaan siksi
- Tiivis, vahva yhteisö ja kulttuuri
- Ainoa "täysin" ruotsinkielinen ympäristö Tuusulassa, jossa voit olla varmasti tulla ymmärretyksi omalla äidinkielellä
- Koulurakennuksessa on tilaa lisäoppilaille
- Voi kehittää ruotsinkielistä opetusta myös näissä tiloissa
- Dagens till byn
- Luonto lähellä
- Vetovoimatekijä
- Historia – 120 v. perinteet
- Suuret investoinnit (n. 800 000 euroa ei mene hukkaan)

Sijainti

- Monen työmatkan varrella myös Hyrylän pohjoispuolella
- Etelä-Tuusulasta luontainen työmatkareitti Tuusulaan
- Bussiyhteydet toimivat melko hyvin HSL:n lipun myötä
- Pitkä koulumatka Pohjois-Tuusulasta

Vaihtoehto 2: Kirkonkylän kampus

Sijainti

- Muuttajille keskeinen sijainti
- Henkilöstölle houkuttelevampi keskeinen sijainti
- Pohjois-Tuusulasta tuleville lyhyempi matka
- Kavereiden luokse helpompi kulkea koulun jälkeen

Kehittäminen

- Paremmat resurssit
- Kaikki saman katon alla – sujuva ja joustava yhteistyö, tutut aikuiset
- Riittävän suuret tilat ruotsinkielisen opetuksen kehittämiseen
- Toiminnan kehittäminen ja yhteistyö muiden kuntien kanssa
- Lasten ja perheiden suunnitteluun mukaan ottaminen – kielen huomioiminen esim. välitunnit

Haasteet

- Iso yksikkö nykyiseen verrattuna – ei vetovoimatekijä, kun nykyisen koulun parhaita puolia yhteisöllisyys
- Kirkonkylän eteläpuolella asuville ei luontaisen työmatkan varrella
- Bussireittejä täytyy muuttaa

Vaihtoehto 3: Rykmentinpuisto ja Martta Wendelin

Sijainti

- Kulkuyhteydet Etelä-Tuusulasta
- Liian lähellä suurta tietä
- Vaikka sijainti on keskeinen, aina jollain on pitkä matka

Koko

- Suuri yksikkö – alakoululaiselle ei paras vaihtoehto
- Suuri yksikkö ei vetovoimatekijä – ei selkeitä etuja
- Synergiaedut varhaiskasvatuksen ja alakoulun kansa ei toteudu
- En laittaisi lapsiani tänne

Vaihtoehto 4: Lahelan monitoimikampus

Sijainti

- Ei etuja nykyiseen
- Hyvät yhteydet
- Liikkuen kouluun itsenäisesti
- Bussiyhteydet nykyisillä linjoilla hankalaa
- Lähellä meitä, mutta monelle muulle hankalassa paikassa

Koko

- Miten suuri koulusta on tulossa?

Haasteet

- Vaikea saada henkilökuntaa
- Varhaiskasvatus kaukana
- Lahelassakin varhaiskasvatuspaikkoja?

Vanhemmat toivat esille yleisesti huomioon otettavina seikkoina seuraavia asioita kaikkien vaihtoehtojen osalta

Kehittäminen

- kehittämistä tehtävä ruotsinkielisen yhteisön ehdoilla
- Muiden kielisaarekkeiden ruotsinkielisten koulujen benchmarkkaaminen (mm. Lahti, Hyvinkää, Oulu, Kotka – ei esim. Sipoo, joka on kaksikielinen kunta
- Ruotsinkieliset säätiöt mukaan – "Svenska gården" ajatus elämään = kaikki ruotsinkieliset palvelut saman katon alle/ samaan pihapiiriin

- Koulun ja varhaiskasvatuksen henkilöstö, vanhemmat ja lapset mukaan suunnitteluun

Yhteisö

- Koulun siirto vaikuttaa myös Klemetskogin asukkaisiin, ei vain koululaisten perheisiin – koulu esim. lähiliikunta- ja leikkipaikka sekä harrastuskerhojen kokoontumispaikka
- Lapsille taattava ruotsinkielinen kasvuympäristö muuten kovin suomenkielisessä kunnassa. Koulu tällä hetkellä ainoa täysin ruotsinkielinen ympäristö oman perheen lisäksi lapsille

Palvelut

- Voisiko esim. Keusoten palvelut jalkautua koululle palvelemaan kylän ikäihmisiä

Kysely huoltajille

Kysely huoltajille toteutettiin tammikuussa 2020. Kyselyssä esiteltiin ruotsinkielisen opetuksen kehittämisen näkökulmasta vanhempainillassa esitellyt neljä eri vaihtoehtoa ja pyydettiin vanhempia ottamaan niihin kantaa. Lisäksi pyydettiin vanhempien arviota viiteen eri väittämään.

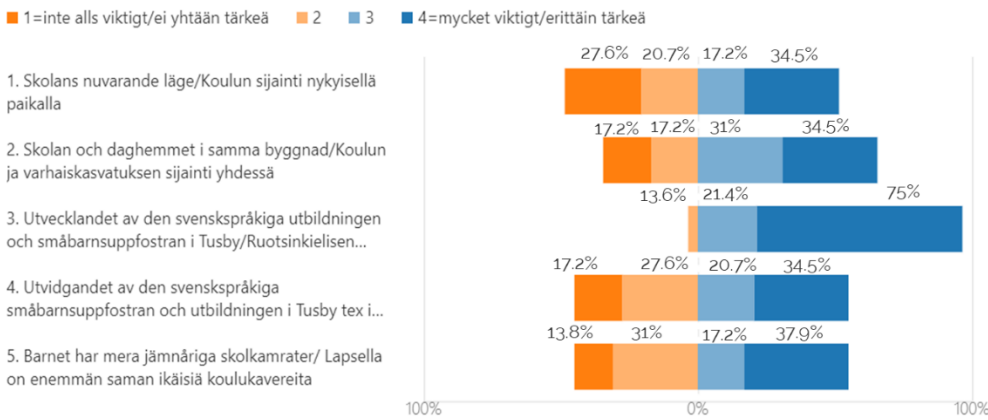
Kysely lähetettiin sekä Klemetskogin oppilaiden, että Kievarin ruotsinkielisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajille. Kysely toteutettiin kaksikielisenä. Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 28 huoltajalta. Vastausprosentti 50%

Kyselyn väittämiin vastattiin seuraavasti:

1. Koulun sijainti nykyisellä paikalla vastaajista 34,5 % arvioi sen erittäin tärkeäksi, 27,6% ei pitänyt sitä yhtään tärkeänä
2. Koulun ja varhaiskasvatuksen sijainti samassa paikassa oli 34,5 % erittäin tärkeää ja 17,2 % ei yhtään tärkeää.
3. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittäminen Tuusulassa oli 75 % erittäin tärkeää ja kukaan ei antanut sille arviota ei yhtään tärkeää.
4. Ruotsinkielisen varhaiskasvatus- ja opetustoiminnan laajeneminen Tuusulassa esim. yhteistyössä lähikuntien kanssa oli 34,5 % erittäin tärkeää, 17,2 % piti sitä ei yhtään tärkeänä.
5. Lapsella on enemmän saman ikäisiä koulukavereita: oli erittäin tärkeää 37,9 % ja ei yhtään tärkeänä 13,8 %.

5. Vad anser du, hur viktiga är de följande påståendena med tanke på utvecklandet av den svenska utbildningen och småbarnsuppfostran?/Kuinka tärkeänä pidät seuraavia väittämiä ruotsinkielistä opetusta ja varhaiskasvatusta kehitettäessä?

[Lisätietoja](#)

Vaihtoehto 1 keskeisimmät kommentit tulivat nykyisen koulun sijaintiin, oppimisympäristön laatuun sekä kehittämiseen. Sijainti nähtiin sekä hyvänä että huonona riippuen siitä, missä perhe asuu. Osassa vastauksista arvioitiin kehittämisen ja kasvun näkökulmasta sijaintia, jolloin sijainti ei näyttäytynyt merkityksellisenä. Oppimisympäristön arvioinnin näkökulmassa painottuivat nykyisen koulun kylämäisyys ja yhteisöllisyys. Nykyisen oppimisympäristön haasteena nähtiin sen vanhanaikaisuus ja mahdollisuus kehittää ja kasvattaa ruotsinkielistä opetusta. Henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen otettiin myös kantaa ja se nähtiin tässä vaihtoehdossa haasteelliseksi. 50 % vastaajista näki tämän vaihtoehdon omaan tilanteeseensa mieluisimpana, 28 % näki vaihtoehdossa sekä hyviä että huonoja puolia, 21 % mielestä vaihtoehto huono.

- **Sijainti hyvä** – "Tämä vaihtoehto sopii parhaiten perheellemme miljöön ja kodin lähietäisyyden vuoksi", "Nykyinen sijainti hyvä, turvallinen."
- **Sijainti huono** – "Ei ole keskeisellä paikalla tukeakseen kasvua", "Koulun sijainti on todella hankala joukkoliikenneyhteyksiä ajatellen."
- **Sijainnilla ei merkitystä** – "Sijainti ei ylipäätään ole kovin merkittävä asia, jos asiaa katsoo kokonaisuuden kannalta, koska yksi vähemmistökoulu on aina etäällä joillekin perheille"
- **Kyläkoulumaisuus viehättävää, tiivis yhteisöllisyys tukee ruotsin kieltä-** "koemme tärkeäksi yhteisöllisyyden, luonnon läheisyyden ja ruotsinkielisen ympäristön lasten kielitaidon kannalta", "Haasteista huolimatta tämä on edelleen toimiva vaihtoehto. Koulun oppilaat viihtyvät koulussa hyvin ja pienen koulun etu on hyvä yhteishenki."
- **Vanhanaikainen oppimisympäristö, ei tue ruotsinkielisen toiminnan kehittämistä ja kasvua** – "Vanhanaikainen talo ei tue nykyaikaisia oppimismenetelmiä. Ei tue Tuusulan ruotsinkielisyyden kasvua" "Osaavan henkilökunnan saaminen on ollut haasteellista. Ei ole järkevää jatkaa. "

Vaihtoehto 2 avoimien vastausten keskeisimmät kommentit liittyivät Kirkonkylän kampuksessa varhaiskasvatukseen ja opetuksen sijoittumiseen saman katon alle, joka nähtiin erittäin hyvänä sekä sijaintiin, joka nähtiin pääsääntöisesti hyvänä ja kasvun edellytyksenä. Huolta herätti ruotsinkielisen yhteisön turvaaminen suomenkielisen koulun yhteydessä sekä tulevan kampuksen koko. 46 % vastaajista näkivät tämän vaihtoehdon parhaana omalle perheelleen, 25 % näki vaihtoehdossa sekä hyviä että huonoja puolia ja ei mieluisana 28 % vastaajista.

- **Sijainti hyvä** – *"Paras vaihtoehto sijainniltaan, hyvä liikenneyhteydet myös lähikunnista.", "Kirkonkylän keskeinen sijainti lisää varmasti oppilasmäärää alakoulun osalta."*
- **Sijainti huono** – *"Kirkonkylän kampus ei sijainniltaan ole optimaalinen, ellei julkisia liikenneyhteyksiä paranneta merkittävästi." "Sijainnin kannalta huonoin vaihtoehto, monet ruotsinkieliset perheet ovat valinneet asuinpaikan Klemetskogin läheltä."*
- **Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sijoittuminen yhteen** – *"Mielestäni on olennaista, että ruotsinkielinen päiväkotijoukko ja koulu ovat saman katon alla.", "Päiväkodin ja koulun yhdistäminen on mielestäni edellytys ruotsin kielen rikastumiselle Tuusulassa."*
- **Ruotsinkielisen opetuksen kehittäminen ja ruotsinkielinen yhteisö** – *"Kehittämisen kannalta paras vaihtoehto. Mahdollisuus yhteistyöhön ja sijainti hyvä, mahdollisuus kasvattaa oppilasmäärää", "Ruotsinkielistä yhteisöä ja täysin ruotsinkielistä koulumiljöötä ei ole Kirkonkylässä, Jos ruotsinkielinen opetus ja varhaiskasvatus tulee Kirkonkylään, pitää huolehtia toiminnan itsenäisyydestä (Klemetskogin koulua ei lopeteta vaan siirretään Kirkonkylään) ja varmistaa lasten ja nuorten ruotsinkielinen toimintaympäristö."*
- **Koulun koko** – *"Pelkäämme, että kampuksesta tulee suuri "megakoulu", jossa ryhmäkoot ovat suuria ja ruotsinkieliset lapset jäävät pienenä vähemmistönä varjoon." "Tämä on mielestäni paras vaihtoehto, jos voidaan taata, että ryhmäkoot pysyvät kohtalaisina."*

Vaihtoehto 3 keskeisimmät kommentit liittyivät Rykmentinpuiston hyvään sijaintiin ja ison kampuksen palveluiden suurempiin mahdollisuuksiin. Huolta herätti erityisesti kampuksen iso koko sekä varhaiskasvatuksen sijainti eri pisteessä. Myös ruotsinkielisen yhteisön säilyminen herätti paljon pohdintaa. Vaihtoehdon koki omalle perheelle parhaaksi 7 % vastaajista, 21 % vastaajista näki vaihtoehdossa sekä hyviä että huonoja puolia, huonona vaihtoehtoa piti 68 % vastaajista.

- **Sijainti** – *"Rykmentinpuiston sijainti hyvä kaikille osapuolille."*
- **Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteys** – *"Ainoa todellinen vaihtoehto Kirkonkylän kampuksen ohella, mutta iso miinus varhaiskasvatukseen ja perusopetuksen eriyttämisestä.", "Olisi hyvä, jos varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus olisivat samoissa tiloissa. Tiivis joustava yhteistyö ei toteudu tässä vaihtoehdossa."*
- **Paremmat palvelut** – *"Sijainti hyvä ja isossa koulussa parempia mahdollisuuksia erityisopetukseen."*
- **Ruotsinkielinen yhteisö ja kampuksen koko** – *"Pienen ruotsinkielisen yhteisön tuominen isoon suomenkieliseen ympäristöön voi tuottaa haasteita.", "Isossa koulukampuksessa ruotsin kieli katoaa massaan."*

Vaihtoehto 4 keskeisimmät kommentit liittyivät Lahelan monitoimikampuksen sijaintiin, joka nähtiin sekä hyvänä että huonona, kehittämisajatuksia herätti toteutuksen sijoittuminen kauas tulevaisuuteen, huolta taas varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sijoittuminen eri paikkoihin. 7 % piti tätä vaihtoehtoa hyvänä perheelleen, 14 % näki vaihtoehdossa sekä hyviä että huonoja puolia ja 75 % koki vaihtoehdon huonoksi.

- **Sijainti hyvä** – *"Sijainti hyvä, koska on kuitenkin samalla puolella Hyrylää kuin Klemetskog, mutta lähempänä Hyrylää."*
- **Sijainti huono** – *"Sijainti yhtä huono kuin nykyäänkin, ei palvele valtaosaa ruotsinkielisistä perheistä. "Tämä ei tue kasvua niistä kunnista, missä ei tällä hetkellä ruotsinkielistä koulua. Ei ole tarpeeksi keskeinen paikka Tuusulassa."*
- **Aikataulu** – *"Valmistuminen vasta 2026 ei välttämättä ole huono asia: on aikaa suunnitella koulun siirtämisestä koituvia muutoksia rauhassa ja perheet ehtivät rauhassa sopeutua muutokseen."*
- **Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyö** – *"Jos koulua vasta suunnitellaan, niin mikä estää lisäämästä suunnitelmaan ruotsinkielistä varhaiskasvatusta?"
"Varhaiskasvatuksen erillään olo on huono asia."*

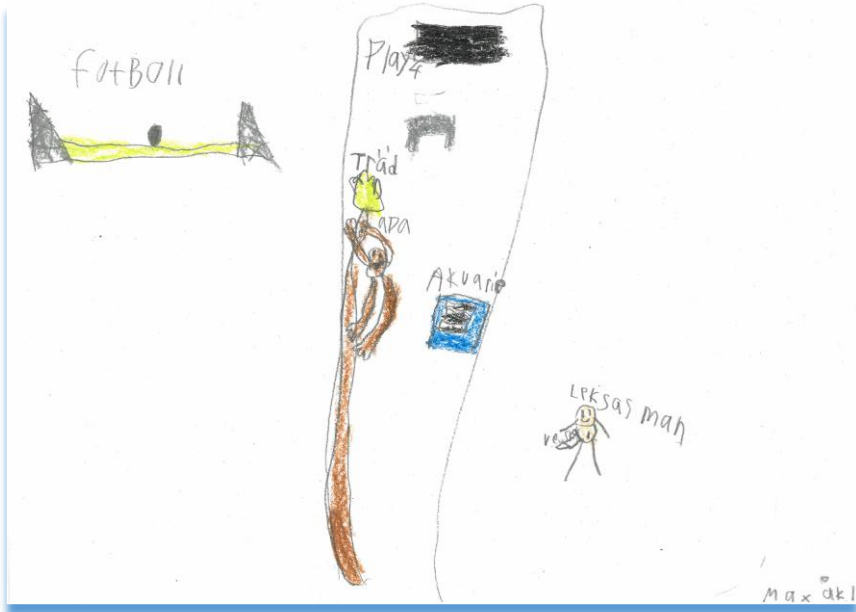
2. Lasten ja nuorten näkökulma

Kirjoitukset ja piirustukset: Tulevaisuuden koulu

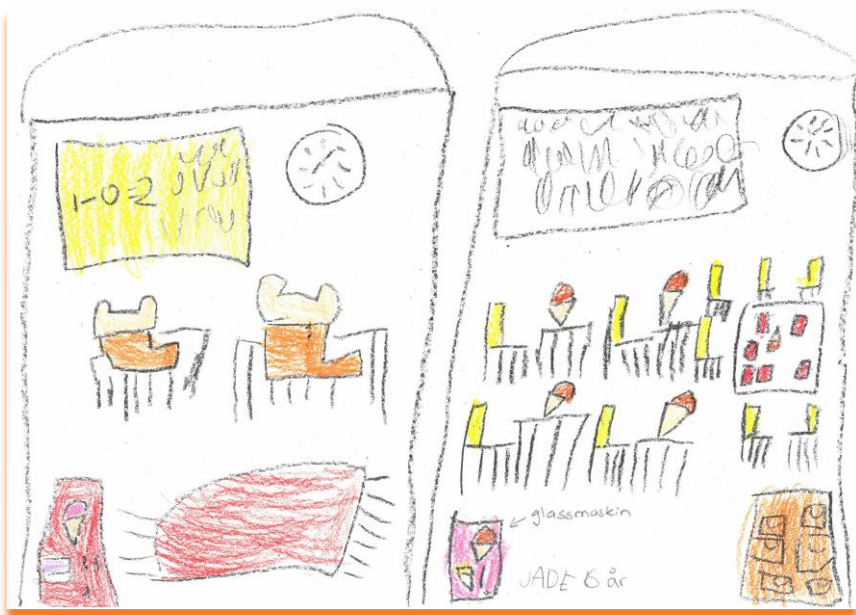
Klemetskogin oppilaat kirjoittivat ja piirsivät tammikuun alussa 2020, millainen on unelmien tulevaisuuden koulu (27 kirj./14 piir.). Lasten toiveet ja ajatukset liittyivät ulkoiluun ja opetukseen, tilaan ja välineisiin sekä kaiken pysymisenä ennallaan, että uusiin kavereihin ja oppilaisiin.

- Salibandykenttä sisälle - talvisin jäällä ulkokenttä, koripalloteline, enemmän liikuntaa – 3-4 tuntia viikossa, parempia urheiluvälineitä, ulkotrampoliini

- Enemmän tunteja ulkona
- Enemmän ja pidempiä välitunteja
- Youtube-tunti
- Kahoot -tunteja - pelillisyyttä oppimiseen
- Enemmän kieliä, uusia kieliä: espanja, norja ja tanska
- Uusi oppiaine: editointi ja animaatio,
- Enemmän improvisaatiota
- Enemmän projekteja, kokeilutunteja
- Vanha opetussuunnitelma takaisin
- Uusia ja parempia kirjoja, lukunurkka
- Kouluretkiä

- Sohva, suuria jumppapalloja, Fatboy, pöytiä pulpettien tilalle
- Uusi musiikkisoitin, soittimia, enemmän musiikkia

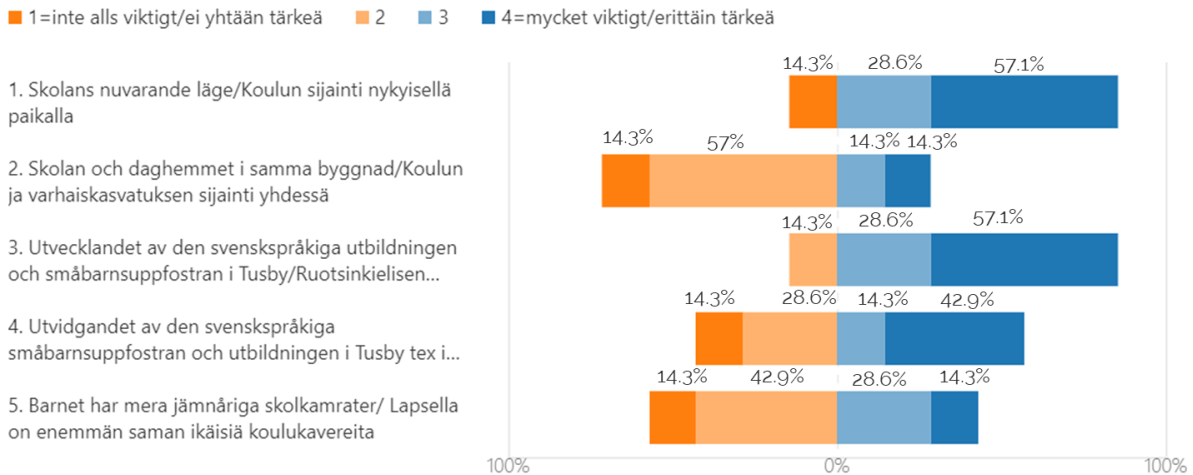
- Ei klo 8 aamuja
- Moderneja asioita
- Puhelintunteja, puhelinta saisi käyttää tunneilla, puhelinta saisi käyttää välitunneilla
- Televisio ruokasaliin
- Koululemmikki, koira
- Mikään ei muuttuisi – kaikki on hyvin näin
- Uusia oppilaita

3. Henkilöstö **Kysely henkilöstölle**

Kysely henkilökunnalle toteutettiin helmikuussa 2020. Kyselyssä esiteltiin ruotsinkielisen opetuksen kehittämisen näkökulmasta vanhempainillassa esitellyt vaihtoehdot ja pyydettiin henkilökuntaa ottamaan niihin kantaa. Lisäksi pyydettiin arviota viiteen eri väittämään

1. Koulun sijainti nykyisellä paikalla, joka oli 57.1 % mielestä erittäin tärkeä ja 14.3 % ei yhtään tärkeä.
2. Koulun ja varhaiskasvatuksen sijainti samassa paikassa oli 14.3 % erittäin tärkeä ja 14.3 % ei yhtään tärkeä, 57 % arvio tämä ei tärkeäksi.
3. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittäminen Tuusulassa oli 57.1 % erittäin tärkeä ja kukaan ei ollut arvioinut kehittämistä ei yhtään tärkeäksi.
4. Ruotsinkielisen varhaiskasvatus- ja opetustoiminnan laajeneminen Tuusulassa esim. yhteistyössä lähikuntien kanssa oli 42.9 % erittäin tärkeä ja 14.3 % ei yhtään tärkeä.
5. Lapsella on enemmän saman ikäisiä koulukavereita, oli erittäin tärkeää 14.3 % ja ei yhtään tärkeä 14.3 %, ei tärkeäksi asian arvio 42.9 % vastaajista.

Vastauksia kyselyyn tuli yhteensä 7 henkilökunnan jäseneltä

Vaihtoehto 1 keskeisimmät kommentit koskivat sijaintia, joka nähtiin voimakkaasti hyvänä tai huonona. Kyläkoulun säilyttäminen ja yhteisöllisyys nähtiin tärkeinä. Huolta herätti koulun siirtäminen ja toisaalta nykyisen sijainnin heikot mahdollisuudet kehittää toimintaa. Vastaajista 42% näki vaihtoehdon parhaana, 28 % näki vaihtoehdon sekä hyvänä että huonona ja 28 % näki nykyisen sijainnin huonona.

- **Sijainti hyvä-** " Koulun sijainti nykyisellä paikallaan antaa parhaat mahdollisuudet toteuttaa koulun tavoitetta taata ruotsinkielinen ympäristö lapsille"
- **Sijainti huono** – "Sijaintinsa puolesta kouluun on vaikeaa saada oppilaita. Julkinen liikenne tänne on huono."
- **Kyläkoulu ja yhteisöllisyys** – "Klemetskogin koulu on säilytettävä omana ruotsinkielisenä yksikkönä! Tarkoittaen sitä, että koululla on täysin oma rakennus ja piha, joissa koulukielenä on ainoastaan ruotsi.", "Koulun ympäristö on turvallinen ja rauhaisa, sekä idyllinen paikka lapsille opiskella ja kasvaa."
- **Kehittäminen** – "Mielestäni kehittäminen on haastavaa nykyisessä paikassa. Tilat eivät ole asianmukaiset. Eskari-1-2.luokat omassa rakennuksessaan. Luokkarajat ylittävä yhteistyö toimisi paremmin samassa rakennuksessa., "Pieni koko tekee haavoittuvaksi ja sijaisia vaikea saada.",

Vaihtoehto 2 keskeisimmät kommentit liittyivät varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sijoittumiseen samalle kampukselle, se nähtiin kehittämisen keskeisenä edellytyksenä. Sijainnin puolesta sekä vastaan tuli kommentteja, huolta herätti myös ruotsinkielisten aseman turvaaminen suomenkielisen opetuksen yhteydessä. Vastaajista 42 % arvioi tämän hyväksi vaihtoehdoksi, 28 % huonoksi vaihtoehdoksi ja 28 % kokee vaihtoehdossa sekä hyviä että huonoja puolia.

- **Sijainti** – "Emme tue koulun siirtoa!", " Paras vaihtoehto kehittämisen kannalta"
- **Kehittäminen** – "Pidän tätä vaihtoehtoa toimivana lähinnä siksi että varhaiskasvatus ja opetus päätyisivät samaan paikkaan.", "Lisäisi oppilasmäärää", "Ruotsinkielisten

lainmukainen oikeus on turvattava. Ruotsin kieltä on tuettava suomenkielisessä ympäristössä.

Vaihtoehto 3 keskeisimmät kommentit liittyivät koulun keskeiseen sijaintiin, sen nähtiin olevan jopa niin suuri etu, että varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen sijoittaminen eri paikkoihin ei ollut esteenä. 50% vastaajista koko vaihtoehtojen hyvänä ja 50 % huonona – vaihtoehtojen tyhjä vastaus.

- **Sijainti** – *"Saavutettavuus on hyvä, rekrytoinnin kannalta paras sijainti.", "Tämä olisi paikkana loistava! Sieltä voisi jopa jalkaisin siirtyä tekemään sitä sun tätä lasten kanssa. Rykmentinpuiston sijainti on hyvä bussien yms. kannalta.", "Emme tue koulun siirtoa!"*
- **Koulun koko** – *"Koulu on liian iso ja yläkoulupainotteisuus ei välttämättä tuo ruotsinkielisen koulun sijoittumista Rykmentinpuistoon.", "Valtavan suuri kokonaisuus."*
- **Kehittäminen** – *"Jatkumo varhaiskasvatuksesta ei toteudu, mutta mielestäni ei olisi ongelma."*

Vaihtoehto 4 nähtiin kaikissa vastauksissa huonoimmaksi sijaintinsa sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumon puutteen vuoksi.

Talousvaikutusten arviointi

Tällä hetkellä kustannuksia muodostuu esiopetusikäisten kuljetuksesta Klemetskogiin päivittäin. Lapset tuodaan aamulla Kievarin päiväkotiin, josta aamupalan jälkeen kuljetus Klemetskogiin. Aamun täydentävän varhaiskasvatuksen järjestäminen koululla on erittäin haastavaa. Täydentävä varhaiskasvatus iltapäivällä järjestetään koululla iltapäivätoiminnan kanssa yhdessä. Lapsen näkökulmasta useissa eri toimipisteissä toimiminen päivän aikana ei ole toivottavaa.

Perusopetuksen osalta yksikön pieni koko aiheuttaa lisäkustannuksia. Perusopetusta tuetaan tällä hetkellä tuntikehyksen osalta n. 26 - 30 000 €:n (n. 12-15 vuosiviikkotuntia) ylimääräisellä panostuksella tavallisen oppilaskertoimen yli. Esiopetukseen tehdään tuntikehykseen n. 16 - 20 000 €:n panostus, jota ei tarvittaisi, mikäli esiopetus järjestettäisiin varhaiskasvatuksen ryhmien mukana. Nämä kustannukset poistuvat, mikäli yksikkö on sen kokoinen, että se ei tarvitse lisäresursointia ja ryhmittelyt voidaan tehdä tarkoituksenmukaisesti

Iltapäivätoiminnan järjestämisen kustannus on normaalia suurempi, koska tulot iltapäivätoiminnan maksuista ovat hyvin pienet. Lukuvuonna 2019-20 ryhmän aloituskoko oli 8 lasta ja nyt kevatlukukaudella se on 3 lasta.

Kustannuksia perusopetuksen osalta lisää myös käsityön opetuksen tilojen ylläpito ja huoltaminen. Ruokapalveluiden osalta säästöä tulee siitä, että palveluita ei tarvitse järjestää kahteen yksikköön ja tämä tuo säästöä n. 26 000 €, joka voidaan kohdentaa esimerkiksi kouluruoan raaka-aineiden monipuolistamiseen.

Leasing-kustannusten osalta syntyy pieniä säästöjä, koska pieneen yksikköön on investoitava normaalia enemmän laitteita. Isossa yksikössä voidaan käyttää osittain samoja laitteita ja laitekanta on normaalilla tasolla.

Klemetskogin koulukiinteistön koulun ja esiopetuksen osalta ylläpitovuokra n. 56 000 euroa ja pääomavuokra n. 83 000 euroa, yhteensä n. 139 000 euroa. vuodessa.

Koulukuljetusten osalta kustannusten muutoksen arvioiminen eri vaihtoehtoissa on haastavaa. Voidaan kuitenkin arvioida, että keskeisemmällä paikalla olevaan kouluun kuljetusten järjestäminen julkisen liikenteen avulla on helpompaa. Tämän odotetaan vähentävän oppilaskohtaisia kuljetuskustannuksia.

Yhteenveto ennakkovaikutusten arvioinnista ja johtopäätökset

Ennakkovaikutusten arvioinnin eri osa-alueissa on laajasti tarkasteltu ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämistä ja mahdollista sijoittumista neljällä eri vaihtoehdolla. Vahvimpina vaihtoehtoina on toiminnan jatkaminen nykyisellä palveluverkolla tai ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen siirtäminen Kirkonkylän kampukselle.

Huoltajille tärkeinä näyttäytyi ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittäminen (75% erittäin tärkeää), yhteisön vahvistaminen (34.5% erittäin tärkeää) ja oppilaiden määrän lisääminen (37.9% erittäin tärkeää). Kyläkoulu nykyisellä sijainnillaan saa myös vahvaa kannatusta (34.5 % erittäin tärkeää), mutta sen nykyisjainnin ja kehittämisen rajalliset mahdollisuudet nostettiin esille ja varhaiskasvatuksen sekä perusopetuksen sijainti samassa paikassa erittäin tärkeänä (34.5%). Kirkonkylän kampus nähtiin hyvänä vaihtoehtona tulevaisuuden tarpeita vastaamaan. Uuden kampuksen suunnittelussa tulee ruotsinkielisen yhteisön tarpeet huomioida, kampuksen suunnittelussa tulee huolehtia "kielihygieniasta" ja vanhempia sekä ruotsinkielisiä taustayhteisöjä aktiivisesti osallistaa.

Lasten ja nuorten toiveissa näkyy halu päästä vaikuttamaan enemmän sekä opetukseen että toimintaympäristöön riippumatta siitä missä opetus järjestetään. Osa oppilaista otti kantaa nykyisen tilanteen säilymisen ja pysyvyyden puolesta, osa visioi uutta oppimisympäristöä.

Henkilökunnasta puolet toivoo pysyvyyttä ja puolet haluavat muutosta - henkilökunnan osallistaminen muutosprosessiin ja uuden koulun kehittämiseen on tärkeää.

Talousvaikutusten näkökulmasta ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen ja opetuksen siirtäminen Kirkonkylän kampukselle tuottaa kustannussäästöjä karkeasti arvioiden n. 215 000 euroa vuodessa tuntikehyksen, ruokapalveluiden ja kiinteistön vuokrien osalta.

Kun mietitään yksikön sijaintia Tuusulan alueella, ei tällä hetkellä kaikille "parasta" paikkaa ole, koska oppilaat tulevat eri puolilta Tuusulaa. Päätöksen tekemisessä täytyykin tämän vuoksi keskittyä mikä on paras sijaintipaikka tulevaisuutta ajatellen.

Varhaiskasvatuksessa haasteena on ollut ruotsinkielisen henkilökunnan saaminen usean vuoden ajan. Toiminnan kehittäminen on lisännyt kiinnostusta työpaikkojamme kohtaan. Lukumäärältään suurempi ruotsinkielinen työyhteisö on osoittautunut kiinnostavaksi ja toiminnan kehittäminen tarjoaa mahdollisuuden työssä kehittymiseen ja toiminnan kehittämiseen. Luonteva yhteistyö perusopetuksen kanssa on nykytilanteessa etäisyyden vuoksi kuitenkin haastavaa. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyö samassa

toimipisteessä tuottaisi suuremman ruotsinkielisen työyhteisön, joka ei olisi niin haavoittuva mahdollisten sijaistilanteiden kohdalla ja takaisi lasten osalta selkeän jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kouluun.

Oppilasmäärä esi- ja perusopetuksessa on kehittämistoimenpiteistä huolimatta ollut viime vuosina laskeva. Oppilasmäärien laskun lisäksi haasteena on ollut palkata kelpoisia opettajia vakituisiin virkoihin. Henkilöstön hakeutumiseen vaikuttanee yksikön sijainti ja yhteisön koko.

Siirrolla Kirkonkylään tai Rykmentinpuistoon voidaan saada alueen houkuttelevin ja uudenaikaisin ruotsinkielinen koulu. Koulun yhteisön jäsenet voivat asua 3 kunnan alueella ja saada silti palvelun kohtalaisen koulumatkan päästä. Keskeisempi sijainti mahdollistaa oppilaiden ohjautumisen myös lähikunnista, joiden kanssa on käyty alustavia neuvotteluja.

Vain siirrolla Kirkonkylään tai Rykmentinpuistoon voidaan saada nopeaa kasvua ruotsinkieliseen opetukseen. Kirkonkylä varmistaa myös yhtenäisen polun varhaiskasvatuksesta perusopetukseen ja alakoulun loppuun.

Siirto Kirkonkylään on aikaisin mahdollinen ajankohta ruotsinkielisen opetuksen kasvulle. Kirkonkylän kampuksen osalta toteutussuunnittelu on käynnissä ja valmistumassa elokuussa 2020. Jos ruotsinkielinen varhaiskasvatus ja opetus halutaan siirtää samalle kampukselle, tulee päätökset tehdä kevään 2020 aikana, jotta ehditään hyvin valmistella toimiva suomenkielisen ja ruotsinkielisen toiminnan yhteistyö riittävän laajalla osallisuudella. Mikäli ruotsinkielistä opetusta ei siirretä osaksi Kirkonkylän kampusta, on kampuksen toteutussuunnittelussa tarkasteltava oppilasmäärien riittävyttä jo hyväksytyyn hankkeen laajuuteen ja selvittää muiden yksiköiden mahdollinen yhdistäminen tai oppilaaksioton muutokset.